

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

ที่ ขย ๘๒๑๐๑.๖/

วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม มุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงและประพฤติมิชอบที่อาจเกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม แก้ไขปัญหาการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบให้บรรลุผลเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน นั้น

บัดนี้ หน่วยตรวจสอบภายในได้ดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติการ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยได้รวบรวมแนวทางการดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้เพื่อให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน และ บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ดังนั้น เพื่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขามเป็นไปด้วยความเรียบร้อย หากเห็นชอบโปรดพิจารณาอนุมัติแนวปฏิบัติการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบต่อไปผ่านทางเว็บไซต์องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายสรารัฐ เห่งาดี)

นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ

- ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม.....

สืบทำรวจตรี

(ประเสริฐ วงษ์ชู)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

- ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม.....

☒ อนุมัติ และนำไปเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

☐ ไม่อนุมัติ.....

(นายสุเทพ เหล่าขุนคำ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

1. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ.2561 มาตรา 79 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดและกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 ตามหนังสือ ที่กค 0409.4/ว23 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2562

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา 3/1

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2553

และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 มาตรา 6

ที่กำหนดว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

- (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- (1) เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน
- (2) เพื่อป้องกันความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- (3) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ
- (4) เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง
- (5) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- (6) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน

3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

3.1 ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

1. ภัยธรรมชาติ (Natural Environment)
2. เศรษฐกิจ (Economic)
3. การเมือง (Political) ๑.๔ สังคม (Social)

4. เทคโนโลยี (Technological)

3.2 ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

1. คณะผู้บริหาร/กลยุทธ์ในการบริหารองค์กร (Strategy)
2. โครงสร้างองค์กร (Structure) ที่ไม่เหมาะสมกับภารกิจ
3. รูปแบบการปฏิบัติงาน (System) กระบวนการ /การบริหารจัดการ การกำหนดนโยบายแผนงาน ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล การปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน
4. บุคลากร (Staff) การจัดการทรัพยากรมนุษย์
5. ทักษะ ความรู้ความสามารถ (Skill) ของบุคลากรทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายประจำ
6. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
พฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารและพนักงานในองค์กร
7. ค่านิยมร่วม (Shared Values) ของบุคลากรในองค์กรที่มีเป้าหมาย ทิศทางเดียวกัน
ในอันที่จะปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์
เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนหากไม่มีค่านิยมร่วมกันแล้วก็จะเกิดปัจจัยเสี่ยงที่เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติราชการ

4. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระการทำงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานตามหลักภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทวน post-decision

5. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

รูปแบบการประเมินความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) จำแนกได้ ๔ ประเภท ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (S : Strategic Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนด นโยบาย แผนงาน โครงการ ไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้
2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (O: Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ หรือหลักวิชาการ การไม่มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความประมาทเลินเล่อ ฯลฯ
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (F: Financial Risk) เป็นความเสี่ยงในการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชีที่ไม่ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ หลักวิชาการที่กำหนดไว้ หรือไม่มีความรู้ความสามารถทักษะในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ การจงใจละเว้น ความประมาทเลินเล่อ ฯลฯ
4. ความเสี่ยงด้านกฎหมายระเบียบหรือที่เกี่ยวข้อง(C:Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องได้หรือระเบียบ กฎหมายข้อบังคับ หนังสือสั่งการต่างๆ ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน หรือไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ สถานการณ์ปัจจุบัน (ระเบียบล้าหลัง)

การบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission)

1. สภาพแวดล้อมภายในขององค์กร (Internal Environment) เช่น นโยบายของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม อำนาจหน้าที่ ความรู้ความสามารถ ทักษะของบุคลากร กระบวนการบริหารงานทรัพยากรทางการบริหาร ระเบียบกฎหมาย สารสนเทศ การติดตามประเมินผล ฯลฯ
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม
3. การบ่งชี้เหตุการณ์หรือปัญหาที่จะเกิดขึ้น (Event Identification) เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน ทั้งในส่วนของปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากภายในและภายนอกหน่วยงาน
4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นการจำแนกและจัดลำดับการประเมินความเสี่ยงที่มีอยู่โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โดยสามารถประเมินความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน
5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)
เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรสามารถบ่งชี้ความเสี่ยงขององค์กรและประเมินความสำคัญของความเสี่ยง โดยนำความเสี่ยงไปแก้ไขด้วยวิธีการอันเหมาะสมด้วยวิธีการ 4 วิธี ดังนี้
 - 5.1 การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk avoidance) หมายถึง การเลิกหรือไม่กระทำในอันที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเสี่ยง
 - 5.2 การควบคุมความสูญเสีย (Risk reduction) มี 2 วิธี คือ 1) การป้องกันมิให้เกิดความเสียหาย 2) การควบคุมความรุนแรงของความสูญเสียให้มีผลกระทบในวงกว้าง
 - 5.3 การแบ่งความเสี่ยง (Risk Sharing) คือ วิธีการลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
 - 5.4 การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) คือ การยอมรับว่าการดำเนินงานขององค์กรมีความเสี่ยงในบางประเด็น เป็นความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ หรือน่าจะเกิดขึ้นน้อย โดยมีวิธีการหรือสามารถป้องกันได้ไม่เพิ่มความเสี่ยงยิ่งขึ้นจนไม่สามารถยอมรับได้
6. กิจกรรมการควบคุม (Control Actives) คือการกำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติต่างๆ ที่จะกระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร เช่น การกำหนดกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงให้กับบุคลากรภายในองค์กร เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) คือ ระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่ดีมีคุณภาพ
8. การติดตามประเมินผล (Monitoring) คือ การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำองค์กรว่าระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ถือหรือปฏิบัติอยู่นั้นมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือไม่มีประเด็นใดสมควรแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือดียิ่งขึ้นไป

6. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (fraud Triangle) องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

สืบค้นจาก

<https://www.tbnongkham.go.th/index.php/news-th/news-activities-th/699-na661228-01>

7. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม
จะแบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558

2. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย

3. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

4. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

8. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 5 ขั้นตอน

1) การคัดเลือกกระบวนการ หรือขั้นตอนการทำงาน

2) การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

3) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

4) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

5) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม
จะแบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่
ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558
2. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย
3. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
4. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ 2 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (know factor และ Unknow factor)

(ให้หน่วยงานเลือกเฉพาะความเสี่ยงการทุจริตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายในองค์กร)

เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558		
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น		✓
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียม ปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต		✓
3. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการ นานกว่าที่กำหนดไว้		✓
4. การรับของขวัญ ของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย		
1. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง		✓

เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง		
2. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของ ผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ		✓
3. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับ การปฏิบัติงาน เอางานส่วนตัวมาทำที่ทำงาน ขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน		✓
4. การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนเข้า ไปมีอิทธิพลในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการ หรือ ไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือพวกพ้อง อันเป็นการแทรกแซง การทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น เช่น นายก เทศมนตรีใช้อำนาจในตำแหน่งกดดันให้ผู้ อำนวยการ โรงเรียนของรัฐในพื้นที่รับบุตรหลานของตน เองเข้าเป็นนักเรียนโดยไม่ต้องสอบ		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
1. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ		✓

เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
2. การเข้าเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญา ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ อาทิ การเป็นคู่สัญญากับตนเอง การซื้อของจากบริษัทของพรรคพวก เพื่อนญาติ นอมินี		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล		
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		✓

ขั้นตอนที่ 2 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (know factor และ Unknow factor)

โอกาส/ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558		
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้ สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบน เพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น	✓	
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับ การให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต		✓
3. การรับของขวัญ ของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อ ราชการ		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย		
1. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจ ขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง		✓
2. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบาย ของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ		✓
3. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับ การปฏิบัติงาน เองงานส่วนตัวมาทำที่ทำงาน ขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน	✓	
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
1. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่ เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้ เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ		✓
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล		
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่ เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		✓

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

1.ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

พิจารณาความเป็นได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 5 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูงมาก)
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 4 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูง)
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 3 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 2 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก)
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้ง / ปี (ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น)

2. ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

2.1 ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

(ใช้เปรียบเทียบกับประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่ไม่มีผลกระทบกับเรื่องการเงิน/งบประมาณ)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษซึ่งมีความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
4	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว อย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
3	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
1	- แทบจะไม่มี

2.2 ผลกระทบทางการเงิน

(ใช้เปรียบเทียบในประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่มีผลกระทบกับเรื่องการเงิน/งบประมาณ)
หน่วยงานสามารถกำหนดค่าความเสียหายทางการเงินเองได้

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
5	ความเสียหายตั้งแต่ 1,000,000 บาท ขึ้นไป
4	ความเสียหายตั้งแต่ 500,000 บาท ถึง 1,000,000 บาท
3	ความเสียหายตั้งแต่ 250,000 บาท ถึง 500,000 บาท
2	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท ถึง 250,000 บาท
1	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท หรือน้อยกว่า

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยงการทุจริต (ให้หน่วยงานนำเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต
ในขั้นตอนที่2 มาประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และระดับความรุนแรงของผลกระทบ
โดยเปรียบเทียบได้จากตารางข้างต้น)

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาส ที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558			
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น	2	2	4
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียม ปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต	2	3	6
3. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการ นานกว่าที่กำหนดไว้	1	1	1

4. การรับของขวัญ ของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ	3	2	6
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย			
1. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของ ตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	3	3	9
2. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ	2	1	2
3. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน เองส่วนตัวมาทำที่ทำงาน ขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน	2	2	4
4. การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ของตนเข้าไปมีอิทธิพลในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการ หรือ ไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือพวกพ้อง อันเป็นการแทรกแซง การทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น เช่น นายก เทศมนตรีใช้อำนาจในตำแหน่งกดดัน ให้ผู้อำนวยการ โรงเรียนของรัฐในพื้นที่รับบุตรหลาน ของตนเองเข้าเป็นนักเรียนโดยไม่ต้อง สอบ	2	2	4
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			

1. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ	2	3	6
2. การเข้าเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วน เสียในสัญญา ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงาน ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ อาทิ การเป็นคู่สัญญากับตนเอง การซื้อของจากบริษัทของพรรคพวก เพื่อน ญาติ นอมินี	2	2	4
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล			
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการ แต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	2	3	6

ตัวอย่าง

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยงการทุจริต			
โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาส ที่จนเกิดการทุจริต (ตามพระราชบัญญัติ)	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ (จำนวนความเสียหาย)	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ราชการ พ.ศ.2558			
1. ไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน เนื่องจาก ความเห็นส่วนตัว หรือ การให้สิทธิพิเศษแก่บุคคล หรือมีการ เลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม	3	3	9
2. มีการบริหารงานที่ไม่เป็นไปตาม กรอบหรือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลก กับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	2	3	6
3. การรับของขวัญ ของฝากจากบุคคล ที่มิใช่ผู้เกี่ยวข้อง	4	2	8
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจ กฎหมาย			
1. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของ ตนเอง แทนการปฏิบัติตามนโยบาย เจ้าหน้าที่ จึงอาจขัดต่อกฎระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	2	2	4
2. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตาม นโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีการ ตรวจสอบ	3	2	6
3. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญ กับการปฏิบัติงาน เอาใจใส่ส่วน ตัวมากกว่า ทำมาหากินความรับผิดชอบ ปฏิบัติงาน	4	2	8
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
1. การบริหารการเงิน ขบปรนเปรย การ จัดซื้อ จัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไป ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบพัสดุ หรือให้เงินไป ประจำหน่วยงานราชการ	2	3	6
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงาน บุคคล			
1. การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมาย งานไม่เป็นธรรม เอาเปรียบก๊อปปี้ หรือมี การเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่ง	2	2	4

1. **ค่าความเสี่ยงเกิด (Likelihood)** คือการวัดความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในระยะเวลาหนึ่ง โดยพิจารณาจากความน่าจะเป็นที่ผลลัพธ์การทุจริตนั้น ๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
4	โอกาสเกิดการทุจริต 5 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดไม่สูงมาก)
3	โอกาสเกิดการทุจริต 4 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดไม่สูง)
2	โอกาสเกิดการทุจริต 3 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดไม่สูงนัก)
1	โอกาสเกิดการทุจริต 1 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดไม่สูง)

2. **ความรุนแรง (Impact)** การวัดความรุนแรงของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยง โดยสามารถ
วัดเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางด้านการเงิน

2.1 ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
4	- เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของหน่วยงาน - เกิดการฟ้องร้องคดี หรือความเสียหายต่อชื่อเสียงของหน่วยงาน - เกิดความเสียหายต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน - เกิดความเสียหายต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน
3	- เกิดความเสียหายต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน - เกิดความเสียหายต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน - เกิดความเสียหายต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน
2	- เกิดความเสียหายต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน - เกิดความเสียหายต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน
1	เกิดความเสียหายต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

2.2 ผลกระทบทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
4	ความเสียหายตั้งแต่ 1,000,000 บาท ขึ้นไป
3	ความเสียหายตั้งแต่ 500,000 บาท ถึง 1,000,000 บาท
2	ความเสียหายตั้งแต่ 250,000 บาท ถึง 500,000 บาท
1	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท ถึง 250,000 บาท

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

เป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต โดยแบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง

:

เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง

และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีส้ม

:

เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง

เป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคน

หลายหน่วยงาน

ภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน

จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง

:

เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก

เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก

คนที่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
4	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 – 25
3	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 – 14
2	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 – 8
1	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 – 3

ตารางการประเมินระดับความเสี่ยง (ให้หน่วยงานนำตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยง (ในขั้นตอนที่3) โดยนำช่วงคะแนนของระดับค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ) มาเปรียบเทียบกับตารางเกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้ได้ระดับความเสี่ยงในประเด็นนั้นๆ)

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558				
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น		✓		
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต		✓		
3. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการ นานกว่าที่กำหนดไว้		✓		
4. การรับของขวัญ ของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ		✓		
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย				
1. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง			✓	
2. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ		✓		
3. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน เองงานส่วนตัวมาทำที่ทำงาน ขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน		✓		
4. การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนเข้าไปมีอิทธิพล ในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการ หรือ ไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือพวกพ้อง อันเป็นการแทรกแซง การทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น เช่น นายก เทศมนตรีใช้อำนาจในตำแหน่งกดดันให้ผู้อำนวยการ		✓		

โรงเรียนของรัฐในพื้นที่รับบุตรหลานของตนเองเข้าเป็นนักเรียนโดยไม่ต้องสอบ				
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
1. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ		✓		
2. การเข้าเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญา ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติ หน้าที่ อาทิ การเป็นคู่สัญญากับตนเอง การซื้อของจากบริษัทของพรรคพวก เพื่อน ญาติ นอมินี		✓		
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล				
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		✓		

ตัวอย่าง

ตารางการประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต			
โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558			
1. ไม่ให้มีการแจ้งประชาชนตามลำดับชั้นเนื่องจากความเร่งด่วนหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการตัดสินใจเพื่อให้ได้เร็วขึ้น	3	3	9
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต	2	3	6
3. การรับข้อขอร้อง ขอลาจากบุคคลที่ไม่ได้สมัครการ	4	2	8
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย			
1. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	2	2	4
2. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ	3	2	6
3. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน เอาส่วนส่วนตัวมาทำที่ทำงาน ความซื่อสัตย์ของบุคลากรปฏิบัติงาน	4	2	8
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
1. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ปฏิบัติตามวิธีมาตรฐาน หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์ คุ้มค่า	2	3	6
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล			
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน ตำแหน่งเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นไปตาม เกณฑ์ปกติ หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้บริการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	2	2	4

1

นำค่าความเสี่ยงที่ได้ มาเปรียบเทียบกับช่วงคะแนนของตารางเกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

เกณฑ์การวัด ระดับ 2 ในคะแนนของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
4		
3	ความเสี่ยงสูงมาก (High Risk)	9 - 14
2	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Medium Risk)	4 - 8
1		

2

ตารางการประเมินระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง		
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558			
1. ไม่ให้มีการแจ้งประชาชนตามลำดับชั้นเนื่องจากความเร่งด่วนหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการตัดสินใจเพื่อให้ได้เร็วขึ้น		✓	
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต	✓		
3. การรับข้อขอร้อง ขอลาจากบุคคลที่ไม่ได้สมัครการ	✓		
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย			
1. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	✓		
2. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ	✓		
3. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน เอาส่วนส่วนตัวมาทำที่ทำงานขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน	✓		
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
1. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ปฏิบัติตามวิธีมาตรฐาน หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์ คุ้มค่า	✓		
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล			
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน ตำแหน่งเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นไปตาม เกณฑ์ปกติ หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้บริการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	✓		

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต และประพจน์มิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567
ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอ แก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
(ให้หน่วยงานนำประเด็นความเสี่ยงที่กำหนดไว้ มากำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง)

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ต่อการทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558			
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น	ปานกลาง		จัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ในการ ให้บริการมีเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยก
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต	ปานกลาง		มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ ทุจริตของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนได้ เข้าถึงการให้บริการอย่างเป็นธรรม
3. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการ นานกว่าที่กำหนดไว้	ปานกลาง		ส่งเสริมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มี ความรู้ ความสามารถในการทำงาน ตนเอง เพื่อลดเวลาในการให้บริการ (ฝึกอบรมผ่านหน่วยงานกลาง)
4. การรับของขวัญ ของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ	ปานกลาง		หน่วยงานมีมาตรการ NO Gift Policy
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย			
1. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	สูง		อบรมโครงการคุณธรรมจริยธรรม องค์กร โดยหัวข้อ หลักคุณธรรมในการ ดำเนินงานและการบริหารงานองค์กร เพื่อยกระดับความโปร่งใสพร้อมส่งเสริม คุณธรรมให้แก่บุคคลในองค์กร
2. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้ บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ	ปานกลาง		ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานได้เข้า ร่วมอบรมพัฒนาความรู้ด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการ ปฏิบัติงาน
3. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการป ฏิบัติงาน เองงานส่วนตัวมาทำที่ทำงาน ขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน	ปานกลาง		ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหน้าที่ สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

4. การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนเข้าไปมี อิทธิพลในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการ หรือ ไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือพวกพ้อง อันเป็นการแทรกแซง การทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น เช่น นายก เทศมนตรีใช้อำนาจในตำแหน่งกดดันให้ผู้آنวยก การ โรงเรียนของรัฐในพื้นที่รับบุตรหลานของตนเองเข้า เป็นนักเรียนโดยไม่ต้องสอบ	ปานกลาง	ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมาย ในหัวข้อ การใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเกิดความ ตระหนักคิด ไม่แสวงหาผลประโยชน์ จากตำแหน่งหน้าที่ของตน
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
1. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ	ปานกลาง	ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการ จัดซื้อจัดจ้าง โดยเป็นไปตามระเบียบ พัสดุ
2. การเข้าเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญา ๆ ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ปฏิบัติหน้าที่ อาทิ การเป็นคู่สัญญากับตนเอง การซื้อของจากบริษัทของพรรคพวก เพื่อน ญาติ นอมินี	ปานกลาง	การประกาศการจัดซื้อจัดจ้างและการ เสนอราคาผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อให้บุคคลทั่วไปหรือผู้รับจ้างได้เข้าถึง ข่าวสารโดยทั่วกัน
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล		
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือ เลื่อนตำแหน่ง	ปานกลาง	ส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารงาน บุคคล จัดประชุมการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในรอบ การประเมิน โดยมีหัวหน้าราชการทุก ส่วนงานเข้าร่วม

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต และประพัตติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

ตัวอย่าง

โอกาส/ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558		
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการตัดสินใจเพื่อให้ได้เร็วขึ้น	สูง	1.โครงการเสริมสร้างวัฒนธรรมการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน 2. โครงการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้รับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต	ปานกลาง	1.มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน
3. การรับของขวัญ ของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ	ปานกลาง	1. มาตรการ NO Gift Policy
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย		
1. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ปานกลาง	1. มาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับ คุณธรรมและความโปร่งใส
2. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ	ปานกลาง	1. โครงการพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรของหน่วยงาน ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น
3. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญ กับการปฏิบัติงานเองงานส่วนตัวมาทำที่ทำงานขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน	ปานกลาง	1. มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
1. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ	ปานกลาง	1. มาตรการควบคุมการเบิกจ่ายเงินตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2. มาตรการป้องกันการใช้จ่าย งบประมาณที่ไม่สมควร ผิดวัตถุประสงค์ ไม่มีประสิทธิภาพ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล		
1. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง / เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	ปานกลาง	1. กิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน 2. มาตรการสร้างความโปร่งใส ในการบริหารงานบุคคล